

[Justitsministeren.]

det drejer sig om tab af anden art, som ikke erstattes af staten.

Spørgsmålet om statens erstatningspligt for genstande, som har været forlangt deponeret, har iøvrigt været forelagt domstolene og er afgjort ved en højesteretsdom af 1948. Dommen vedrørte en efter ordre hos post- og telegrafvæsenet deponeret radiosender, der senere fjernedes af modstandsbevægelsen eller af tyske myndigheder, og det blev antaget, at der ikke påhvilede staten noget ansvar for den senere fjernelse, og staten blev frifundet.

Efter gældende dansk ret mener jeg heretter ikke, at der er noget grundlag for, at staten dækker våbenejerne de tab, der ikke måtte være dækket ved krigsforsikringen.

Hvad erstatning af denne angår, kan jeg oplyse, at samtlige overfor politiet og justitsministeriet fremsatte krav er videre sendt til krigsforsikringen. I mange tilfælde har det imidlertid heller ikke ad denne vej været muligt at skaffe våbenejerne nogen erstatning. Det er nemlig en betingelse for at få erstatning hos krigsforsikringen, at der har været tegnet brandforsikring, men dernæst er de forsikrede ifølge krigsforsikringslovene selvforsikrede for 1 pct. forsåvidt angår privat indbo, og 2 pct., forsåvidt angår andet løsrøre af værdien af samtlige af de af forsikringen omfattede genstande, ligesom indborskader under 50 kr. og løsrøreskade under 200 kr. ikke erstattes. Disse bestemmelser vil netop også få betydning, når det drejer sig om krav for mistede våben.

Ifølge oplysninger, jeg har fået fra krigsforsikringen, er der ialt indgivet knap 15 000 anmeldelser om tab af våben, og der er udbetalt erstatning i henved 5 000 tilfælde af disse, medens knap 4 000 anmeldelser er afvist. Resten af anmeldelserne er endnu ikke afgjort. Jeg kan oplyse, at de hidtil udbetalte erstatninger beløber sig til godt 1½ mill. kr.

Der kan altså ikke efter mit skøn være nogen tvivl om den juridiske side af sagen, og jeg mener heller ikke, man kan gå ind på billighedserstatning i disse sager.

Steen: For at der ikke skal levnes plads for nogen misforståelse med hensyn til, hvad der er den højtærede justitsminister og mig imellem, vil jeg gerne holde de to

ting skarpt adskilt, som det forekommer mig at den højtærede minister i nogen grad blandede sammen.

Erstatning for de ejendele, tyskerne under besættelsen har berøvet danske borgere, er vi enige om skal udredes af krigsforsikringen.

Det, jeg har talt om, og det, det ved denne lejlighed drejer sig om, er erstatning for de ejendele, danske borgere efter ordre har afleveret til danske myndigheder, og som disse derefter efter min retsopfattelse har overtaget ansvaret for.

Nu henviser den højtærede minister til, at der har været nedsat et udvalg. Jeg erindrer hverken dets sammensætning eller dets beskaffenhed, men jeg har indtryk af, at det ikke har været noget godt udvalg; det er kommet til den opfattelse, at efter gældende ret havde staten ingen erstatningspligt, og at der heller ikke var noget billighedshensyn, der talte for, at man erstattede folk de ting, man havde taget fra dem.

Der dæmrer noget for mig om, at der var een, der engang sagde, at hvis det var ret, er loven slet. Det gør jeg også. Erstatningernes størrelse skal jeg ikke blande mig i, men jeg må fastholde, at den stat, der har pålagt borgerne at aflevere deres ejendele til staten, må være ansvarlig for disse ejendele.

For mig er det et meget alvorligt spørgsmål, ikke i den forstand, at det ikke er rigtigt, hvad den højtærede minister sagde, at det utvivlsomt for mange ikke drejer sig om så meget af deres velfærd, at deres stilning berøres deraf, men det er en meget alvorlig ting, hvis retsopfattelsen i landet krænkes. Jeg kan forsikre den højtærede minister, at de telefoniske og skriftlige henvendelser, jeg i de seneste dage har fået, indeholder tilstrækkelige vidnesbyrd om, at retsfølelsen berøres, og det gælder uden hensyn til partistilling og uden hensyn til, hvilket lag i samfundet de pågældende tilhører. De føler, at staten i dette forhold, fordi den er debitor, ikke optræder ud fra samme retsforudsætninger, som den ellers naturligt gør.

Justitsministeren (*Helga Pedersen*): Jeg vil mene, at en billighedserstatning i disse sager ville have konsekvenser, som vi ikke kan overse. Under en krig eller en krigslignende situation vil borgerne eller visse